

۹ فروردین ماه ۱۳۴۹
۲۱ محرم الحرام ۱۳۸۹
۲۹ مارس ۱۹۷۰
یکشنبه

مذاکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس روزیکشنبه (۹) فروردین ماه ۱۳۴۹

فهرست مطالب :

- ۴- گزارش آقای اردشیر زاهدی وزیر امور خارجه در مورد بحرين و مراجعه سازمان ملل متحد و بیانات آقایان : مهندس ارفع - رامبد پز شکیپور
- ۵- تقدیم يك فقره استيضاح بوسیله آقای پز شکیپور از جانب گروه پارلمانی پان ایرانیست .
- ۶- ختم جلسه .
- ۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل .
- ۲- تصویب صورت جلسه .
- ۳- معرفی آقای دکتر عباسعلی خلعت بری بسمت قائم مقام وزیر امور خارجه بوسیله آقای اردشیر زاهدی وزیر امور خارجه .

مجلس ساعت نه و پانزده دقیقه صبح بریاست آقای عبدالله ریاضی تشکیل گردید

۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل

۲- تصویب صورت جلسه

رئیس - اسامی غائبین جلسه قبل قرائت میشود .
رئیس - نسبت بصورت جلسه دفعه قبل نظری نیست ؟

(اظهاری نشد) صورت جلسه قبل تصویب میشود

(بشرح زیر خوانده شد)

۳- معرفی آقای دکتر عباسعلی خلعت بری بسمت

غائبین با اجازه آقایان :

قائم مقام وزیر امور خارجه بوسیله آقای اردشیر زاهدی

وزیر امور خارجه .

دکتر صدر - مهندس زنجانی - دکتر مملکی -
کریم بخش سعیدی - زرگزاده - صائب - محدث زاده -
مهندس اردلان - دکتر دادفر - محسنی - مهندس اخوان
رضازاده - دکتر مدرسی - مهندس بهرام زاده - فروتن -
دکتر فریوژ .

رئیس - آقای وزیر امور خارجه فرمایشی دارید

بفرمائید .

اردشیر زاهدی (وزیر امور خارجه) - جناب آقای

غائبین بریض - آقایان :

رئیس . نمایندگان محترم . تشکر میکنم از اینکه تعطیلات

عید را بهم زدید و بمن افتخار دادید و بمجلس تشریف

آوردید .

دکتر صفائی - فولادوند - دکتر عدل طباطبائی -
پایندی - دکتر رشتی - خانم دکتر دولشاهی .

قبل از ورود بموضوع اصلی جناب آقای عباسعلی

خلعت بری اجازه آقای

خلعت بری را که بسمت قائم مقام وزیر امور خارجه منصوب

مرونی .

عین مذاکرات مشروح بکصدو هشتاد و دو مین جلسه از دوره بیست و دوم قانونگذاری - اداره تندنویسی و مطبوعات و تفتیح قوانین

شده اند حضورتان معرفی میکنم (مبارک است . مبارک است)
جناب آقای خلیفعلری سابقاً سفیر شاهنشاه آریامهر در لهستان و روحانی بوده اند و بعداً طی مدت ۶ سال بعنوان دبیر کل سازمان پیمان مرکزی مصدر خدمات شایسته ای شده و سپس معاونت سیاسی وزارت امور خارجه را عهده دار گردیده اند . و در تمام این مراحل وزارت امور خارجه از درایت و تجربیات ایشان بهره مند بوده است . قطعاً در سمت جدید نیز وجودشان مفید و مغتنم خواهد بود . (انشاء الله)

۴- گزارش آقای اردشیر زاهدی وزیر امور خارجه در مورد بحرین و مراجعه سازمان ملل متحد و بیانات آقایان مهندس ارفع . رامبد - پزشکپور

اردشیر زاهدی (وزیر امور خارجه) - نمایندگان محترم :
در فرصتی که امروز فراهم شده است اجازه می خواهم بمقتضای وظیفه خود اقدامات دولت را پیرامون کوششهایی که در ماههای اخیر برای حل مسئله بحرین بر اساس یک طرح قانونی و دنیا پسند بعمل آمده است به اطلاع برسانم . بطوریکه نمایندگان محترم اطلاع دارند بحرین حدود یکصد و پنجاه سال است که در اثر سیاست استعماری انگلستان بیبانه هائی از ایران جدا شده و قدرت استعمار از آن زمان تا کنون مانع برگشتن بحرین بسرزمین ایران گردیده است . البته ایران در طول این مدت هیچگاه از حقوق تاریخی خود نسبت بحرین انصراف نکرده و در هر فرصت و موقعیتی چه در مناسبات دو جانبه و چه در محافل بین المللی به روش انگلیس در مورد انتزاع این جزیره اعتراض نموده و اعلام داشته است که حقوق خود را درباره بحرین همیشه محفوظ میدارد .
انگلستان در اجرای سیاست استعماری خود از سال ۱۸۲۰ (۱۲۳۶ قمری) بمنظور اعمال نفوذ در خلیج فارس مآهذاتی را بشوخی بحرین تحمیل کرد و با وجود اعتراضات بی دریی ایران دو سال ۱۸۶۱ (۱۲۷۸ قمری) حاکم بحرین را وادار به امضای سندی کرد که ضمن اعلام استقلال بحرین این جزیره را تحت الحمایه انگلیس

قرار میداد و از این طریق سعی کرد مداخلات خود را در بحرین قانونی جلوه داده و اثرات وابستگی این جزیره را به ایران قطع نماید .
در قبال سیاست انگلیس دولت ایران از تلاش لازم برای تأمین حقوق خود در بحرین منصرف نشد و مکاتبات و مذاکراتی که متعاقباً بعمل آمد از جمله نامه های متبادله در لندن بین وزیر امور خارجه انگلیس و نماینده دولت شاهنشاهی در ۱۸۶۹ (۱۲۸۳ قمری) گواه این واقعیت است .

این اعتراضات و اقدامات تا قبل از جنگ بین الملل اول همچنان ادامه یافت .
پس از تأسیس جامعه ملل که فصل جدیدی را در مناسبات بین المللی نوید میداد دولت شاهنشاهی مسئله بحرین را در آن سازمان منعکس نمود .
در دوران جنگ بین الملل دوم نیز تخطی نسبت به حاکمیت ایران در بحرین . بی جواب گذاشته نشد و پس از تشکیل سازمان ملل متحد هر فرصتی برای اعلام نظر دولت ایران نسبت به بحرین مغتنم شمرده شد اما با تمام کوششهایی که بعمل آمد این مشکل تا امروز همچنان بجای ماند . ولی اکنون با توجه بتحولات فعلی و آینده خلیج فارس ضرورت حل این مشکل دیرین بیش از هر موقع دیگر احساس میشود .

بطوریکه نمایندگان محترم اطلاع دارند دولت انگلستان در سال ۱۹۷۱ از خلیج فارس خارج خواهد شد و شاید تصور شود که در آن هنگام موانع عملی بازگرفتن بحرین مرتفع شده است و پس از خروج انگلیس دولت ایران میتواند با اعزام قوا این جزیره را تصرف کند . ولی باید توجه داشت که ممکن است طی این مدت طولانی در ترکیب جمعیت بحرین تغییراتی صورت گرفته باشد که در امیال باطنی اکثریت اهالی آنجا تأثیر نموده و دولت شاهنشاهی اکنون از چگونگی آن در حال حاضر آگاه نباشد .

بر اساس همین ملاحظات بود که شاهنشاه آریامهر طی مصاحبه مطبوعاتی مورخ چهاردهم دیماه ۱۳۴۷ در دهلی نو **مشقی** منطقی و دنیا پسندی را که ایران بایستی

برای حل مشکل بحرین انتخاب میکرد با این بیان حکیمانه مشخص فرمودند :
« ایران پیوسته باین سیاست خود دل بستگی داشته است که هرگز برای بدست آوردن اراضی و امتیازات ارضی علیرغم تمایل مردم آن سامان به زور متوسل نشود . من میخواهم بگویم که اگر مردم بحرین مایل نباشند به کشور ما ملحق شوند ماهرگز به زور متوسل نخواهیم شد زیرا این خلاف اصول سیاست دولت ماست که برای گرفتن این سرزمین بزور متوسل شود . »
شاهنشاه اضافه فرمودند :

« گرفتن و حفظ کردن سرزمینی که مردم آن باشما ضدیت داشته باشند چه فایده ای خواهد داشت . قل از هر چیز این عمل اشغال محسوب میشود . در هر اشغالی شما باید مراقب سلامت و امنیت نیروهای اشغالگر خود باشید و در تمام اوقات سربازان شما باید در خیابانها پاس بدهند و پیوسته در معرض خطر گلوله نارنجک و این قبیل مخاطرات باشند . »

« سیاست و فلسفه ما این است که با اشغال و گرفتن سرزمینهای دیگر از طریق زور مخالف باشیم . »
شاهنشاه آریامهر آنگاه در مورد نحوه تحصیل اراده و کسب امیال واقعی اهالی بحرین چنین فرمودند :
« ... هر کاری که بتواند اراده مردم بحرین را بنحوی که نزد ما و شما و همه جهان به رسمیت شناخته شود نشان دهد خوب است . »

از این رو انتخاب راه قانونی و منطقی حل مسئله بحرین مورد توجه قرار گرفت و پس از مطالعات لازم دولت تصمیم گرفت که در این مورد به سازمان ملل متحد که تنها مرجع حل اختلافات بین المللی است متوسل گردیده و مسئولیت کسب تمایل باطنی و آمال واقعی مردم بحرین را باین سازمان جهانی که مورد قبول قاطبه ملل است واگذار نماید و باین ترتیب مشکل بحرین را طبق اصول منشور ملل متحد که اصل حل مسالمت آمیز اختلافات بین المللی از موازین اساسی آن است فاصله دهد . برای تأمین این هدف مذاکراتی با دولت انگلستان بعمل آمد . سیر انجام آن دولت هم این راه حل عاقلانه و منطقی را پذیرفت .

در نتیجه با دادن اختیار تام به او تات - دبیر کل سازمان ملل متحد خواسته شد که مساعی جمیله خود را برای تحصیل امیال واقعی اهالی بحرین بهر نحوی که صلاح و مقتضی بدانند مبذول داشته و نتیجه را بشورای امنیت سازمان ملل متحد گزارش دهد و بشرط آنکه این گزارش مورد تصویب شورای امنیت قرار گیرد برای دولت شاهنشاهی هم قابل قبول خواهد بود . البته هرگاه اکثریت مردم بحرین خواستار الحاق بایران باشند دولت شاهنشاهی هرگونه مشکلی را تحمل خواهد کرد تا به خواست قلبی آنان جامه عمل پوشانند .

دبیر کل سازمان ملل متحد باین درخواست موافقت نمود و نظر خود را دایره قبول این پیشنهاد طی اعلامیه ای که چند ساعت قبل انتشار داد ابراز داشته و قرار است نماینده خود را جهت تحصیل امیال و نظرات واقعی اهالی بحرین قریباً به محل اعزام دارد .
امید است روشی که بر اساس منشور ملل متحد و مبانی منطقی و دنیا پسند برای حل این مشکل اختیار شده از جهت تحصیل آزادانه نظرات و کشف نیات واقعی مردم بحرین به نتیجه رسیده و آثار معنوی این اقدام دولت شاهنشاهی در تحقق هدفهای عالی ایران که همان حفظ امنیت و ثبات منطقه خلیج فارس باشد متجلی گردد .

رئیس - آقای مهندس ارفع بفرمائید .
مهندس ارفع - جناب آقای رئیس ، همکاران محترم ، جناب آقای وزیر امور خارجه اقدامات دولت را در زمینه کوششهایی که در ماههای اخیر برای حل مسئله بحرین بعمل آمده با اطلاع مجلس شورای ملی رساندند و اشاره ای بطور مختصر بتاریخچه اختلافات ایران و انگلستان و ضرورت حل این مشکل دیرین فرمودند که با همه اهمیتی که این گزارش را در قطعاً مورد توجه خاص همکاران از جنم قرار گرفت لذا در این موقع که اقدامات دولت درباره نحوه حل این اختلاف باستحضار مجلس رسیده من خود را بی نیاز از آن میدانم که تاریخ ۲۵۰۰ ساله بحرین و بیاتاریخچه ۱۵۰ ساله اخیر آنرا ورق بزنم و باستناد و مدارکی که مأخذ حقوق تاریخی ایران بر بحرین است اشاره ای بکنم آنچه در اینجا لازم میدانم متذکر شوم اینست که تصمیمی متخذه از طرف دولت در

مراجعه بشازمان ملل برای کسب تمایل باطنی و آمال واقعی مردم بحرین با توجه به موقعیت استثنائی بحرین و اختلافات ۱۵۰ ساله رویه‌ای منطقی و دنیا پسندانه است زیرا اتخاذ این رویه ترشالوده حل مسالمت آمیز اختلافات است که خودمیفای فلسفه صلح جوئیست. حزب ما از این فلسفه جانبداری میکند و ما معتقدیم اگر منحصراً قدرت حاکم بر روابط بین ملل گردد آنوقت قانون جنگل در جامعه بشری حکمفرما خواهد شد و با آزادهائی که طی قرون و اعصار با فداکاریها و قربانیهای بیشمار بدست آمده بایندو داغ گفت بعلاوه ملت ایران خود را از طرفداران جدی اصول منشور ملل متحد میدانند و بان اصول با دیده احترام مینگرد و این بار هم اخلاص خود را در بزرگداشت این منشور که اصل حل مسالمت آمیز اختلافات بین ملل از موازین اساسی آنست عملاً نشان داده است.

نکته قابل توجهی که در این راه حل دولت وجود دارد اینست که ملت ایران و دولت شاهنشاهی کمال حسن نیت خود را در حسن همجواری با کلیه همسایگان خود بکار میرسد و علاقمند است در محیط حسن تفاهم و همکاری متقابل مللی که در این منطقه از جهان قرار گرفته اند با آرامش خاطر بتوانند در راه رفاه و پیشرفتهای اقتصادی و اجتماعی گام بردارند و این هدف عالی را همواره عملاً بمنضه ظهور میرساند.

ما امیدواریم با اعتمادیکه بشخص دبیر کل سازمان ملل ابراز شده نتیجه نهائی رفع این اختلافات بر موازین حق و عدالت و دنیا پسندانه استوار باشد و برای سایر جوامع بتواند سرمشقی در حل اختلافات خود از طریق سازمان ملل قرار گیرد.

تخلیه خلیج فارس در سال ۱۹۷۱ از قوای انگلستان وضعیت تازه‌ای را در این منطقه از جهان برای ساکنین اطراف خلیج بوجود خواهد آورد و طبعاً کشور ماباقتضای وضع خاص جغرافیائی خود نقش مهمی را در این میان برعهده خواهد داشت. مافسئولیت آنی خود را عمیقاً درک میکنیم و معتقدیم وجود حسن تفاهم با مللی که در این منطقه زندگی میکنند مانع از ایفای نقش خود یاری خواهد کرد و با اعمال میتوانیم سهم ارزنده‌ای را در تأمین حفظ صلح جهانی تأدیہ کنیم.

رئیس - آقای رامبد بفرمائید.

رامبد - مفاد گزارش جناب آقای وزیر خارجه مبتنی بر اقدامات و سیاست متخذہ دولت جهت احقاق حق ایران در قبال تجاوز انگلستان که هم اکنون از آن اطلاع حاصل کردیم حاوی نکاتی بود که از جنبه‌های مختلف قابل تأمل است و چون حزب مردم بمنظور حفظ وحدت ملی و تقویت قوای مملکتی در هر حال دولت را در قبال دول خارجی مورد تأیید و حمایت قرار داده اکنون نیز بطور اختصار نکات مثبت آنرا مورد بحث قرار میدهد.

قطعاً نمایندگان محترم همه معتقدند که امروز دنیا شاهنشاهی آریامهر رهبر بزرگ ما را مظهر صلح دوستی و احترام بملفوق خفه انسانی میشناسند (صحیح است) و آثار آنرا در روش سیاسی ایران و ثبات و پایداری مناسب بعتیادی که اظهار و عنوان میکنیم مشاهده میکنند و تاریخ ربع قرن اخیر گواه صادقی است که ملت ایران در همه حال و در تمام موارد مؤید تقویت و خواستار بسط فعالیت سازمان ملل متحد بوده و حل اختلافات بین کشورها را از طریق آن سازمان توصیه نموده است (صحیح است) بهجتین جهت در مورد تعیین وضع بحرین و تمایل ساکنین آن طبق گزارش مورد بحث دولت تشخیص سازمان ملل را محترم شمرده و مورد وثوق قرار داده است.

و صرف نظر از تأمین زمینه برای هدف های سیاسی دیگر که قطعاً مورد نظر بوده شاید بتوان گفت که در این باره نیز ایران علاوه بر اثبات اصالت فکر و ثبات عقیده خود در جهتی هم توفیق نسبی حاصل نموده زیرا در گذشته سیاست استعماری هرگز حاضر بقبول طرح حقوق ایران در بحرین نبود با اینکه ما برای تعیین تکلیف و روشن شدن اوضاع از طریق سازمان ملل همواره آماده بودیم و دولت انگلیس تاکنون بقبول آگتن در نمیداد ولی این اولین بار است که سپرانجام تسلیم چنین نظری گشته و در این کار بر اساس اقدامات انجام شده بالاخره نظر ایران بصورت یک صاحب سخن از طرف دبیر کل سازمان ملل جهت رسیدگی نیز مورد قبول قرار گرفت و این مرجع بین المللی مسئول و متعهد تعیین سر نوشت بحرین شده است.

آرزوی ما این است که چنین زوبه صلح جوئی

و بشر دوستی ایران سرمشق سایر ملل نیز قرار گیرد صادر دنیایی متلاطم امروز اختلافات از طریق این سازمان بین المللی حل و فصل گردد در این جا نباید اضافه کنیم که برای سازمان ملل نیز این مورد خاص آزمایش دیگری خواهد بود که میتواند اصالت اقدام و راه و روش خود را نشان دهد.

مادر انتظار آن هستیم که نمایندگان دبیر کل سازمان از طریق صحیح و قابل قبول تمایل ساکنین بحرین رادرك و اعلام نمایند البته نتیجه‌ای که بر پایه اقدام منطقی و صحیح مشخص گردد ملاک ارزیابی اقدام دولت خواهد بود. (احسن . احسن)

رئیس - آقای پرشکپور بفرمائید.

پرشکپور - جناب آقای رئیس. خانمها، آقایان. اکنون با قلبی پر از اندوه. با غمی جانکاه. بنام یکی از نمایندگان ملت ایران از سوی خود و از سوی گروه پارلمانی بان ایرانیت باشما سخن میگویم. من بخوبی میدانم که در ژرفای قلب و وجود شما چه میگردد. همانگونه که اکنون دیدگان میلیونها زن و مردان ایرانی نژاد و بویژه دیدگان نگران هزارها هم میهنان بحرینی ما بر این لحظات غم انگیز و خطیر دوخته شده است. نمایندگان بان ایرانیت و نیز دیگر کوشندگان و مبارزان بان ایرانیت از اعماق وجود و از ژرفای جان و روان مسئولیت های خطیری را که بفرمان وجدان ایرانی بر این شاهنشاهی ایران نژاد ایرانی تمامیت سرزمین ایرانیان و حاکمیت ملت ایران داریم احساس می کنیم و شرافتمندانه بدان پای بند میشیم (صحیح است) در این لحظات حساس و خطیر نه منبای مجامله و خود منائی بلکه در مقام بیژان شواهد. نظر همکاران گرامی رأیه تیش از بیست و هشت سال نبرد و کوشش پر گیر که بان ایرانیت هابه پشت سر گذارده اند معطوف میذارم. در تمام این مدت کوشندگان بان ایرانیت برای آئین رخشای شاهنشاهی ایران برای دفاع از یگانگی تیره های ایرانی نژاد. برای درهم شکستن هر گونه دسیسه استعمار گران چپ و راست و برای دفاع از حقوق حقیقی همه تیره های نژاد ایرانی جان در کف مبارزه راندنبال کرده اند (صحیح است).

در این راه پر افتخار. در طریق شجاعت و پهلپاس به نظم شاهنشاهی ایران

باهمهی جامعیت تاریخی. نژادی و فرهنگی آن و برای دفاع از آنچه که چه از نظر کیفی و چه از جهت کمی وابسته به نژاد ایرانی است کوشندگان بان ایرانیت از هیچگونه جانبازی صادقانه دریغ نداشته اند (صحیح است) ایشار جان. تحمل ضربات دشته های عمال استعمار و تجزیه طلبان. از دست دادن دیدگان. قبول هر گونه رنج و دشواری در این طریق مقدس و براه این ملت و سرزمین خدائی آن برای مبارزان بان ایرانیت بسی آسان و شور انگیز بوده و هست (صحیح است) از چنین دیدگاهی است که باهمهی اعتقاد حازم به میثاقهایی که چه هنگام آغاز نبردهای رستاخیز و چه هنگام ادای سوگند در مجلس شورای ملی برای پاس شاهنشاهی ایران و دفاع از تمامیت مین و حاکمیت ملی ادا کرده ایم نسبت به حیاتی ترین مسئله ملی و سیاسی که تاکنون در تاریخ مشروطیت ایران مطرح گردیده است نظرات گروه پارلمانی بان ایرانیت را به آگاهی ملت ایران میرسانم. اکنون از آن لحظه «خطیر و غم انگیز» که در آغاز گفتار بدان اشاره نموده سخن می گویم.

نمایندگان محترم. جناب آقای وزیر امور خارجه من ایمان دارم که شما نیز با ما هم آهنگ هستید که این لحظات در تاریخ ملت ایران. در پهنه رسالت های نژاد ایرانی در این منطقه از جهان و در زمینی و وظایفی که هر یک از ما در پیشگاه سرزمین و ملت و شاهنشاهی ایران بعهده داریم «خطیر است و غم انگیز» (صحیح است) بسیار غم انگیز. من این غم را در دیدگان شما و سخنان لرزان شما احساس کردم. من در دیدگان و سیکوت نمایندگان مجلس شرای ملی احساس کردم. لحظات و ایام کنونی خطیر است برای اینکه در برهه ای حساس از ایام تاریخ زندگی نژاد و سرزمین خود قرار گرفته ایم در دوران شکو قائی ملت ایران و در روزگار اعلام آئین «سیاست مستقل ملی» و در زمان لزوم درهم کوبیدن همه آثار استعمار در این منطقه از جهان قرار داریم (صحیح است) هر یک از ما در هر پایگاه و جایگاه که قرار داشته باشیم باید عظمت جوادیت کنونی و اهمیت وقایع زمان را در پایبند و رزم آزادی بخش ملی را در سمت هر چه بیشتر استقلال حاکمیت ملی بر همه ی حقوق

و منافع تاریخی و بحق ملت ایران کنیا کنیم (صحیح است) غم انگیز است بدین سبب که اکنون در چنین ایامی که باید آهنگ انقلاب ملی پرطنین و هر چه بیشتر پیروزی بخش باشد در مجلس شورای ملی کشور شاهنشاهی ایران دولت گزارشی را مطرح می کند که تمامی مفاد مقدمه مبسوط آن حاکی از حاکمیت بحق تاریخی و مالکیت بی چون و چرای «شاهنشاهی ایران» بر جزایر بحرین می باشد ولی نتیجه و روشی که در این مورد از سوی دولت بعنوان گزارش کار به مجلس شورای ملی ارائه شده است جز تعارضی آشکار با تمامیت ارضی ایران و جز نقض اصل «حاکمیت ملی» و نیز تعارضی صریح با سخنان شاهنشاه و برخورد آشکار با اصول و مقررات و قوانین مبین ماجیز دیگری نمیباشد (دکتر فریور - صحیح است) (مهندس ارفع - هیچ صحیح نیست) (دکتر فریور - بنظر شما صحیح نیست) شما هم نیک میدانید که صحیح است آقای مهندس ارفع تاریخ قضاوت می کند که صحیح است.

جناب آقای وزیر خارجه جنابعالی اکنون بعنوان نماینده دولت در پیشگاه مجلس شورای ملی چنین گزارشی را ارائه نموده اید و بی گمان بمفاد و محتویات گزارش عنایت کرده اید من و دیگر دوستان گروه پارلمانی بان ایران نسبت گزارشهای وزارت خارجه را در این مورد و نیز کتاب جامعی را که اداره نهم سیاسی آن وزارتخانه زیر عنوان «بحرین از دوران هخامنشی تا زمان حال» تنظیم نموده است با وقت بررسی کرده ایم لابد جناب آقای مهندس ارفع هم بدقت بررسی کرده اند در اینجا بشما تبریک میگویم که چه در گزارش وجه در کتاب مزبور بخوبی مدارک و مستندات قاطع و غیر قابل انکار را که حاکی از حاکمیت و مالکیت مستمر ملت ایران نسبت بحرین و نیز حاکمی از دسیسه های غیر قانونی استعمار انگلیس برای انتزاع بحرین از ایران می باشد گردآوری کرده اید. از شما هم چنین انتظاری بود جناب آقای وزیر امور خارجه من در اینجا درود میفرستم برون پدیر شما. او کسی بود که همدوش بارضاشاه بزرگ برای نجات خوزستان گام برداشت. جناب آقای وزیر امور خارجه میبایست اشک در چشمان شما حلقه زده. در چشم های ما هم منظور. میبایست شما این گزارش را با

سخنگویان استاد انگلیسی خودناچار از اقرار و اعتراف به حاکمیت و مالکیت ملت ایران بر بحرین و استمرار آن تا زمانهای بسیار نزدیک گردیده اند که وجود چنین دلائلی هر گونه تصور تردید آمیز را نسبت به حاکمیت شاهنشاهی ایران بر بحرین منتهی میسازد (صحیح است) از جمله آنکه رادبولندن. جنابعالی که آقای مهندس ارفع شنیدید و در آن جلسه گفتید که شنیده اید از جمله آنکه سخنگوی رادبولندن در ساعت ۶/۴۵ دقیقه روز ۴۸/۱۲/۲۵ در پاسخ یکی از شنوندگان خود چنین اعلام میدارد: «نامه ای از آقای محمدرضا راسنی از کیوت رسیده که مانند بسیاری از شنوندگان دیگر مینویسد این انگلیسی ها کی از خلیج بیرون میروند. آیا بحرین مال ایران است یا نه؟» این پرسشی است که یکی از ساکنان کیوت از رادبولندن از سخنگوی دولت استعماری انگلیس میکند. پاسخ چنین است: «آقای راسنی من در این باره بارها توضیح داده ام دولت انگلستان اعلام کرده که نیروهای نظامی را تا پایان سال ۱۹۷۱ از خلیج بیرون خواهد برد و هنوز هم در این طرح تغییری داده نشده است و اما در مورد تعلق بحرین بایران اگر نظر مرا میخواهید که گفته ام و میگویم بله. نسبت به پرسش: نسبت به پرسش اینکه آیا بحرین مال ایران هست یا نه مدعی. مدعی بیگانه استعمارگری که آسیا آمد به خلیج فارس آمد و شاهنشاه ما فرمودند «ما او را بیرون می کنیم و نمی گذاریم از در دیگر وارد خلیج فارس بشود» آقایان نمایندگان باین ایدئولوژی و این آرمان ایمان دارید یا نه؟ ببینید پاسخ چنین است من اکنون نام نمی برم ولی با کمال تأسف گاهی برخی چنین بیان می کنند که ۱۵۰ سال است اعمال حاکمیت ما نسبت به بحرین قطع شده است او چه سخن دور از واقع بینی. اگر نخواهیم عنوانی غیر از این بیان کنیم سپس سخنگوی رادبولندن در پاسخ پرسش کننده اینطور دنبال می کند حتی تا حدود ۲۵-۳۰ سال قبل انگلیسها در مورد بحرین بدولت های مرکزی ایران نامه می نوشتند و مثلا می گفتند با اجرفه شما میخواهیم فلان کار را بکنیم مسلماً آشناد آن موجود است این قسمت را که برای نمایندگان محترم قرائت کردم متن پاسخی است که رادبول

این کیفیت در مجلس شورای ملی ایران مطرح میگردید باهاست لحظاتی غم انگیز مستندات و دلایلی که در کتاب مزبور گردآوری شده است و آنچه که بطور اجمال در مقدمه مبسوط گزارش دولت بیان گردیده است به آن حد از استحکام قاطعیت و صراحت حاکمیت و مالکیت شاهنشاهی ایران نسبت بحرین می باشد که دیگر جای اندک تردیدی هم باقی نمی ماند (صحیح است) گزارشی بود که ملاحظه فرمودید نمایندگان محترم چه دلایلی مستحکم تر از این؟ چه دلایلی قاطع تر از این؟ ما به این آرمان مقدس شاهنشاهی ایمان داریم که باید از هرج و مرج این سرزمین باناخن و جنگ و دندان دفاع کنیم (صحیح است) غم انگیز است. تاریخ این مملکت کمتر یک چنین غم جانگاز بخود دیده است بنا به همین ملاحظاتی است که همواره ملت و دولت ایران بحرین را جزء لاینجزای ایران شناخته اند و بنا به چنین ملاحظاتی بود که بموجب تصویب نامه دولت وقت بحرین استان چهاردهم مبین ما اعلام گردید و نیز بنا به چنین ملاحظاتی است که در گزارشهای وزارت خارجه تصریح گردیده است این جمله ای است که در کلیه گزارشها و کتابهای وزارت خارجه منعکس است که «... بحرین از آرمان هخامنشیان بعنوان یکی از توابع استان فارس اداره میشده است و تا بامروز همیشه جزء لاینفک شاهنشاهی ایران بوده است.» (صحیح است) این است چه میگویند آقای مهندس ارفع: «برابر یک ملت، یک تاریخ، یک نژاد چه میگویند. از این قراردادها زیاد است ۱۵۰ سال گذشته را در نظر بگیرید قرارداد هاریس است قرارداد ترکمانچای ولی یک فرق دارد هیچک از اینها در یک مرجع معتقد ملت ایران مطرح نشده است این است لحظه خطیر و غم انگیز دوره بیست و دوم مجلس شورای ملی. دهان من خشک شده است و نمیتوانم صحبت کنم احساس می کنم جان و روانم را از دست داده ام بویژه آنکه گذشته از دلایل و مستندات متعدد و متقن و قاطع مذکور در مقدمه مبسوط گزارش و کتاب تنظیمی توسط وزارت خارجه. غالباً

بی بی سی لندن برای یکی از ساکنین کیوت گفته است. نمایندگان محترم ملاحظه فرمائید بدین ترتیب هرگز ادعای اینکه حاکمیت ایران نسبت به بحرین طی مدت زمانی قطع گردیده است صحیح نیست و بی شک وزیر خارجه می تواند متن خبر مزبور را که از جمله دلایل مهم و قاطع برای اثبات حاکمیت مستمر ملت ایران بر بحرین می باشد از آرشیو وزارت اطلاعات بدست آورند با این توضیحات حال چگونه است که دولت نسبت به جزئی لاینفک از مبین ما با وجود این همه دلایل متقن به آن مرحله از تردید در حاکمیت ملی نظر دوخته است که تعیین سر نوشت این جزء انفکک ناپذیر «شاهنشاهی ایران» را. آنهم با این کیفیت به عهده آقای اوتانت و یاشورای امنیت گذارده است؟ دولت برای توجیه این روش ناروای خود به مصاحبه شاهنشاه در دهلی نو استناد جسته است. در حالیکه هرگز مستنط از سخنان شاهنشاه روشی نیست که دولت در گزارش خود بدان اشاره نموده است هرگز چنین نیست برای چه سخنان رهبر ملت ایران را اینطور توجیه و تحریف میکنید؟ اینکه برای نجات بحرین و نسبت به مردم بحرین بزور متوسل نخواهیم شد هرگز چنین دلالت ندارد که فرصت دهیم تا همان وسایل استعمار انگلیس و عمال فرومایه آن که دولت بکرات در گزارش خود بدان اشاره نموده است هم چنان حلقوم مردم بحرین را در زیر جنگال های خون آلود و جنایتکار خود بفشرد و آنگاه در چنین شرایطی نماینده آقای اوتانت به کسب نظر مردم بحرین مبادرت نماید. کجا شاهنشاه چنین فرمودند؟ زیرا این نکته مسلم است که مردم بحرین نیز چونان مردم هر گوشه ای دیگر از «ایران زمین» در شرایط آزاد و دور از دوغامل «زور» و «ترویر» به زندگی بسام میهنان خود در زیست شرافتمندانه در سایه درفش ملی ایران نظر خواهند داد (صحیح است) (ریگی - به آراء عمومی مراجعه میشود) بی گمان نمایندگان محترم هنوز مفاد اعلامیه اخیر وزارت خارجه را بخاطر دارند و من در همان موقع در اینجا و دیگر نمایندگان از صمیم دل آن شجاعت و آن ایران پرستی را ستایش کردیم اعلامیه ای که در حد

خود شجاعانه و واقع بینانه بوده در آن اعلامیه تصریح شده است که استعمار انگلیس به زور و تزویر بحریں را از مادر میهن جدا نموده است درست است بعد از سالهای بسیار در زمان وزارت خارجه شما چنین اعلامیه ای صادر شده سخن تاریخ را گفتید سخن همه ملت ایران را گفتید سخن هزاران مردم زجر دیده بحریں را گفتید استعمار در پناه دو بازوی جنایتکار زور و تزویر زندانهای هولناک حاکم خود کامه نظامات بردگی آور را بر هزاران ایرانی بحریں تحمیل نموده است گورستانهای بحریں که در آغوش خود هزار شاهبید ایران پرست را جای داده است . سیاه چلیها و زندانهای بحریں که هزارها زن و مردان هم میهن مآرادر غل و زنجیر کشیده است یاد آور چنین جنایت هائی است پرشش ما این است که دولت باتوجه به چنان اعلامیه ای و باتوجه به همه صفحات متعدد گزارش های مبنی بر استقرار حکومت ستمگر و جنایتکارانه استعمار در بحریں چه اقدامی برای برطرف کردن دو عامل زور و تزویر و عوارض ناشی از آن در بحریں نموده است که مردم بحریں بتوانند آزادانه و بدون بیم و هراس نظر خود را به نماینده آقای اوتانت اعلام کنند؟ جناب آقای مهندس ارفع شما چرا پرسش نکردید؟ نماینده دولت چرا گزارش نداد که چه اقداماتی برای رفع تضییقات کرده و چه محیط آزادی بوجود آورده؟ چگونه دو عامل زور و تزویر را از زندگی مردم بحریں برداشتم که امروز آنها بتوانند نظر بدهند و امیال خود را ابراز دارند پرسش ما این است که دولت برای اجرای نیات شاهنشاه مکه کسب نظر آزادانه مردم بحریں میباشد چه اقدامی نموده است؟ کدام حمایت از مردم بحریں شده است؟ کاملاً درست است شاهنشاه نظر دادند که نظر و امیال آزادانه مردم بحریں را استعلام میکنیم برای کسب نظر و امیال آزادانه چه اقدامی شده است؟ از آن تاریخ تاکنون چه گامی برداشته شده کدام حمایت از مردم بحریں شده است کدام اعتراض به جناب های شیخ غاضب بحریں و استعمار انگلیس نسبت به مردم بحریں بعمل آمده؟ جناب آقای وزیر خارجه گزارش دولت نیز دو بست و شصت صفحه کتاب مستندی که اداره نهم وزارت خارجه شما منتشر نموده است . اعلامیه واقع بینانه ای که در زمان وزارت

شما منتشر گردید همنه حکایت دارد که سالهای متعددی است بحریں بصورت زندان بزرگ و هولناکی برای هزاران هزار ایرانی مقیم آنکارا آمده است . اکنون چگونه دولت میتواند درست در میان دیوارهای همین زندان مخوف و در زیر سایه شوم و دهشتناک دژ خیمان استعمار انگلیس رأی آزادانه مردم را جویا شود ؟ مقررات جهانی . رویه بین المللی . ابتدائی ترین اصول دموکراسی ایجاب می کند ابتدا غل و زنجیر از دست پهای مردم بحریں برداشته شود . ابتدا به حکومت ظالمانه دژ خیمان استعمار پایان داده شود . درهای آن زندان بزرگ باز شود . به مردم بحریں اجازه استنشاق هوای آزاد و تفکر آزاد و سالم داده شود و آنگاه اگر اصرار داشته باشیم تمایل آنها خواسته شود در چنان شرایطی همه خواهند دید که مردم بحریں هم آهنگ فریاد زیستن با ملت و نژاد و سرزمین خود یعنی ایران را بر میدارند با این وصف عملاً آنچه در بحریں بر رسی خواهد شد مطامع و امیال استعمار انگلیس و عمال فرومایه آن خواهد بود نه امیال مردم بحریں که هرگز چنین اقدامات و نتایج حاصله از آن که معارض با حاکمیت و مالکیت ملت ایران نیست به بحریں باشد نمیتواند چه از نظر مقررات و سنت های بین المللی نافذ و مورد قبول ملت ایران و نتیجه نمیتواند مورد قبول مردم بحریں هم باشد بویژه آنکه دولت بدون کسب مجوز قانونی و برخلاف قانون اساسی برای تغییر حدود و ثغور کشور به مراجع غیر ملی مراجعه نموده است نمایندگان محترم باتوجه باین جهات است که باید حساسیت لحظات خطیر کنونی را دریافت و با وجدان بیدار و شهامت اخلاقی و وظیفی را که هر یک در پیشگاه نژاد ایرانی « شاهنشاهی ایران » و هم میهنان ستمدیده بحریںی بعهده داریم ایفا کنیم . دیدگان هزارها ایرانی جانباز که بامید روزگار یگانگی هر چه بیشتر بحریں بامادر میهن در سرزمین بحریں جامه شهادت در بر کردند و نیز دیدگان دیگر شهیدان راه یگانگی ملت ایران اکنون بسوی ماست . دیدگان میلیونها ایرانی نژاد بسوی ما دوخته شده است . آنها بما چشم امید دوخته اند که ما برای دفاع از حق حاکمیت « شاهنشاهی ایران » و اجرای اصل مقدس نژاد ایرانی گام برخوایم داشت یادآوری

ملی نمیدانم و منطبق با توضیحات شاهنشاه رهبر ملت ایران در مصاحبه دهلی نو نمیدانم .

۵- تقدیم یک فقره استیضاح بوسیله آقای

پزشکپور از جانب گروه پارلمانی بان ایرانیست

پزشکپور - بنابراین به سبب اینگونه اقدامات با وجدان پاکو بیدار و با احساس رضایت باطن در برابر شاهنشاه و ملت ایران و از جمله مردم بحریں دولت را بعلت این سهل انگاریها و تعرضی که نسبت به این اصول کرده است گروه پارلمانی بان ایرانیست . هر پنج تن نماینده بان ایرانیست استیضاح میکنند و متن استیضاح را تقدیم مقام ریاست میکنم .

۶- ختم جلسه

رئیس - با اجازه خانمها و آقایان جلسه فوق العاده

امروز را ختم میکنیم .

(صاعت دوه و دو دقیقه صبح جلسه ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - عبداللہ ریاضی

تلخ تاریخ را برای خود بخردار خوایم شد؟ همکاران گرامی این سخنان شاید برای برخی تلخ باشد شاید برخی از تلخی داوری تاریخ نگران نباشند ولی از تلخی سخنانی راست دل آزرده بشوند ولی ما متکی به بیمان و ميثاق خود هستیم ما چنین میاندیشیم که هر تمامی این سرزمین مقدس . سرزمینی که از هم تفکیک و جدائی ندارد ما هیچک نمیتوانیم گوشه ای از این سرزمین را به گوشه ای دیگر از آن رجحان و ترجیح دهیم ما باید جانباز و از خود گذشته و فداکار باشیم شما روی هروجب از خاک این مملکت که قدم میگذازد خون هزاران شهید زبخته شده فدائیان بسیار . جانبازان بسیار بوده اند که این وطن و این سرزمین مقدس و این شاهنشاهی مقدس را محفوظ نگاه داشته اند بنابه احساس چنین مسائلی است که در این لحظات رنج آور و غم انگیز و با احساس وظیفه ای که در پیشگاه شاهنشاه و نژاد ایرانی در این مجلسی که دو سال و اندی در پیشگاه همکاران گرامی هستیم از آن حاکم بهمان کیفیتی که عرض کردم اقدامات دولت را مطلقاً منطبق با اصول و مسجل حاکمیت ملی ایران نمیدانم و منطبق با اصل سیاست